

Megjelen hetenkint kétszer szerda és szombat este.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sátoralja-Ujhely, róter 9. szám.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Apró hirdetéseknek minden garmond szó 4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.
Nyilattérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLEN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:
Egész évre 10 korona fél évre 5 kor.
negyed évre 2.50 kor.
— Egyes szám ára 10 fillér. —
Hirdetési díj:
Hivatalos hirdetéseknek minden szó után 2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések természet szerint egy négyszög centim. után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár kedvezmény.

Politikai hollók.

— aug. 7.

A fiumei tengeröbölben emlekezet óta minden év nyarán, az ugynevezett ugorka szezonban megjelenik az a bizonyos cápa, mely nem létezik bár, de az emberi fantázia erős szárnyain mégis megteszi ezt az utat. A nemzeti kormány hazafias törekvéseire sanda szemmel pislogó kiakolbolítottak lapjaiban is rendszerint megjelenik hetenkint egyszer az a bizonyos vészír, mely a létszámemelés fölött óbégat. A politikai hollók kárognak, nehogy hosszabb hallgatás esetén elveszítsék hangjukat. Életjelt adnak magukról éhes hollók módjára, hadd lássa a világ, hogy e fekete madarak kevésbé hasznos faja még nem veszett ki s habár igen sokáig kell várakozniok míg lakmározhatnak valami hullán, azért mégis letudják természetes ösztönükből folyó krakogásukat. Igaz, hogy erre nem igen hederit senki, legfőlebb annyit szól oda: hess! te ronda állat.

Az éhes holló csapat, mely bővében volt a husnak, mivel a magyar nemzeti érdekek rovására s az ország fejlődésének, közgazdasági állapotainak javulhatása ellenére folyton alázatos engedelmességgel görnyedt Ausztria kivánságainak teljesítésében;

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Pohárcsöngés.

Hajrá, fiuk, oly szép az élet!
Jösztek körém vig cimborák.
Ajukról pajzán, dévaj ének
Dicsőhymuszt zeng a hegy levének,
Amely betölti a pohárt.

Hajszolni mindig, egyre másra
A hirt, szerencsét, kineket,
Elfojtni vágyat, hogy tudásra
A gyönyöröknek üdvét váltsa:
Nem tanácsoljuk senkinek!

Ha vér buzog s nem viz érben,
Halandó boldog úgy lehet:
Ha telt pohárral a kezében
A szent mámorra mondja: — Éljen!
S a józanságon csak nevet.

A böles emberek mit sem érnek!
S csak pára mind a hit s remény.
Magasba törő szenvedélyek:
Nevetségesen — semmiségek,
Mert elbuknak egy lány szemén.

e gerinctelen csoport, mely a bécsi hangot már nem is leste, de hiperlojalitásban a magyarság végtelen kárára még önmaga igyekezett előre eltalálni; az akaratnélküli, dróton rángatott sereg ma a mellét veri sáros szárnyaival s krakog a haza megmentése érdekében. Dicstelenül sötét multját úgy véli helyrehozhatónak az utókor előtt, a szennyet úgy akarja darabont életéről lemosni, hogy fehér galamboktól kölcsönzött tollakat tüzdel sötét mezébe s ha már egészen fehér nem lehet is, legalább tarkaságban pompázik a hiszékenyebbek előtt, — hátha akadnak, akik talán szarkák-nak vélik őket. Szájukat felnyitva azonban, krakogásuk egyszerre elárulja, hogy husevők kiabálnak, kiknek most nincs ki enni adni s éhüdkben minden lelkifurdalás nélkül esnek neki a legtisztességesebb irányzat vezérférfiainak, untalan lebecsülve azok működését s folyvást vészjósló kározással ijesztgetve a hiszékenyebbeket.

Legkedvesebb témájuk a katonai létszámemelés kérdése. — Mióta ezt a tárgyat vették nyelvükre, azóta legalább egyszer hetenkint cikkeznek róla. Az nem fog rajtuk, hogy a legilletéke-sebb helyekről cáfolták már le hazudozásait, az mellékes nekik, hogy önmaguk sem hiszik

Mi értéket ad földi létnek,
Miért születni soh'se kár:
Duhaj vidámság, pajkos ének,
Leány szemek, kékek, sötétek,
A kéj, a mámor s telt pohár!

Ifj. Rónai Károly.

Drágaság a „régí jó időkben“.

— A „Zemplén“ eredeti tárcája. —

Érdekesek és történelmi értékűek amaz események, melyeket a néhai nagy fejedelemnek Felsőmagyarországon tartózkodását történelmi kútforrások alapján kutatva tártak föl egyes írók. Egyik buzgó harcos a Rákóczi-kor történelmének kutatásában dr. Bruckner Győző, kinek az Eperjes város — igen becses reliquiákat tartalmazó — irattárában végzett kutatásai eredményéből jegyzék itt föl néhány adatot, melyek bár nem érdekelnek bennünket lokálpatriótizmus szempontjából, de érdekelnek a történelem e nagy alakja iránti tiszteltből, sőt még akkor sem tévedtek, ha azt mondom, hogy gazdasági tekintetből is. Mert amint látni fogjuk, abban a „régí jó világnak“ nevezett korszakban még vesztettebb drágaság volt, mint ma.
Tévedne aki azt hinné, hogy

amit mondanak, — fő az: hogy lármázhasanak.

Ugy Wekerle Sándor miniszterelnök, mint a legfélelmetesebb ellenfelek, a bécsi katonai körök nyilatkozatai ismeretesek már a katonai létszám emelés kérdésében. Megnyugtató valamennyi. A tisztesség utjáról, a természetszerű fejlődés kivánalmaitól sem a kormány el nem tér vagy el nem tekint a nemzet előzetes jóváhagyása nélkül, sem a katonai körök nem kívánnak lehetetlenséget vagy újabb megterhelést a nemzet ellenére. E kérdés felett tehát nagyon meddő és időelőtti minden vitakozás, anuál hálátlanabb tehát a vaklárma, mely valójában nem egyéb politikai hollók krakogásánál.

De krakognak ők más mezőkön is. Gróf Andrássy Gyulát is folyton biztatják, hogy csak mentől előbb ide azokkal az alkotmányosbiztosítókkal. Fuss, vagy fizess! Pedig jól tudják, hogy éppen ők alkudták el és adták fel három évtized alatt e nemzet alkotmányának nagyobb részét; ők csufolták meg tételek törvényeit; ők vitték bele a gazdasági válságba, a nyomorúságba; a drágaságot előidézték helyzetet ők teremtették meg. Akkor abban a reményben voltak, hogy nincs hatalom, mely a

Rákóczi Ferenének magyarhoni udvartartása olyan kuruc féle, vadmagyar jellegű volt. Neje német hercegnő lévén, ez uton egész sereg külföldi rokonsága volt a fejedelemnek. Különben tudva van, hogy a nyugati kultúra éppen a Rákóczi-korszakban tett mindnagobb hódításokat kelet felé s így Rákóczi maga is az idők hatalma alatt állott és tért kellett engednie a külföldi tudománynak, műveltségnek, társadalmi szokásoknak, sőt roppant összeköttetéseire és udvarát folyton ellepve tartott vendégeire való tekintetből, háztartásában és konyhájában is külön szakosztálya volt a nyugati izlésnek.

Dr. Bruckner Győző érdekes adatokat jegyez föl Rákóczi nagysárosi udvartartásának eseményeiből. Jegyzetei kétségtelenül hitelesek, mert az eperjesi levéltár bőséges anyagot tartalmaz e tekintetben.

Külön német szakácsa is volt Rákóczinak, aki egy kukkot se tudott magyarul az istenadta, mert számláit s étlapjait a bécsiek recsegős-ropogós nyelvén írálta.

Megtudjuk a német szakács feljegyzéseiből, hogy a főétel a marhasus volt Rákóczi asztalán. Még pedig veszedelmesen drága volt a marhasus abban az időben: lévén annak

husos fazekak mellől elűzhesse őket.

Elűzte a nemzet geniusza. Most mikor a gyomruk kiürült, veszett üvöltéssel esnek neki azoknak, akikben ma a magyar nemzet bizalma összpontosul.

Gróf Andrássy Gyula sohasem fog olyan politikát csinálni, amely nemzetének kárára válna. A mai belügyminiszter megtalálja az utat, melyen nemzeti politikánknak használhat, de megtalálja azt az utat is, melyen e nemzeti politikához s így az alkotmánybiztosítókhöz is a király beleegyezését meg lehet nyerni.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Fegyelmi ügy. Steiner József alsógyertyáni körjegyző ellen Zemplén vármegye főispánja a fegyelmi vizsgálatot elrendelte. A vizsgálat elrendelésének okai a főispáni véghatározat szerint a törvényhatóság által jóvá nem hagyott községi határozatoknak önkényes végrehajtása és hivatalos köteleességek megsértése az által, hogy egyes adósok adókönyvecskéibe a befizetett összegeket, melyek bár a napi jegyzékben részben benfoglaltatnak is, — be nem írta; ez által az adófizetőket tévedésbe ejtette. Nevezett körjegyző ellen a fegyelmi vizsgálat lefolytatásával Bernáth Béla varannói főszolgabíró bizta meg a főispán.

(Megüresedett körorvosi állás. Zemplén vármegye bodrogközi járásának területén az Agárd székhely-

fontja 32 denár = 3 kor. 20 fillér. Ennyit még a mai mészárosok sem mernek elkérni; de attól tartok, hogy ha e sorokat olvassák, a természetes fejlődés jogára hivatkozva ennyiben találják megállapítani ők is az árengyiséget. A borjuhúsért már csak 1 koronát fizetett az udvar fontonkint. Valószínű hogy több volt mint ma, s nem vitték a jámbor jószágot waggon számára Bécsbe.

A szárnyasok árai, — melyeket dr. Bruckner jegyzetei szerint a német tisztek különösen kedveltek, — a maiaktól alig különböznek. A liba 3 kor. 80 f., a csirke 2 kor., a kacsa 2 korona volt darabonkint. A kappan azonban már becsesebb és ritkább jószág lehetett, mert Eperjesen 1700-ban 12 koronát kellett darabjáért fizetni.

Az árak nem sokban különböznek ugyan látszatra a maiaktól, de tekintve a pénznek akkori és mai értékét: a különbség óriási. Ugy, hogy az akkori árak valóban óriási drágaságra vallanak.

A vadhusnak is nagy szerep jutott a fejedelem asztalán. Ő maga is szenvedélyes vadász volt s óriási terjedelmű és akkor a vadakban még rendkívül dús Kárpát-menti birtokairól bármily mennyiség kikerült. A

Házi vízvezeték — berendezéseket készít **KATONA BÉLA** vízvezeték építési irodája
Sátoraljaúj hely, Kossuth-utca
Telefon 74. Kulics-féle ház. Telefon 74.

lyel bíró orvosi körben üresedésbe jött egy körorvosi állás, melynek elnyerése iránt a pályázati kérelmek augusztus hó 25-ikéig adandók be Bácsy Gusztáv királyhelmezi szolgabíróhoz. Az állás 1000 korona törzsfizetéssel, 400 korona fuvarátalánnyal s 120 korona lakbérrel van javadalmazva s a védbimlőoltásból a körorvosnak minteg 300 korona mellékjövédelme van, az orvosi kórhöz tartozó két nagy uradalom tiszteletdíján kívül.

(Szabadságon. Schmidt Lajos Sátoraljauhely r. tan. város rendőrkapitánya folyó hó 6-tól szeptember hó 2-ig tartó szabadságra ment.

(Vármegyei közigazgatási bizottság ülése. Zemplén vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 12-én, hétfőn délelőtt ülést tart.

(Vadászati jog bérbeadása. A tiszaluzi gazdaközönség tulajdonát képező vadászati jog Tiszaluz község házában augusztus hó 9-én hat évi időtartamra nyilvános árverés útján a legtöbbit ígérőnek fog bérbeadni.

Iskolai Értesítők.

XII.

A nagymihályi magán polgári fiúiskola I. évi értesítőjét Csollák Ilár intézet tulajdonos igazgató szerkesztette.

Az értesítő 40 oldalon, kifogástalan, csinos technikai kivitelű díszeskedve ismerteti a gyermekkorát élő intézet első tanévének történetét. — Beosztása igen helyes, tartalmi tekintetben kívánni valót nem hagy fön; azonban szövegezését illetve irányát illetően lesz néhány megjegyzésünk.

Mindenek előtt arról számolunk be, hogy az intézet ez éven három osztálytal birt, melyekben összesen 41 növendék tett az évvégén vizsgálatot. Közöttük 18 keresztény, 23 izraelita. Magyar anyanyelvű 30, tót és német 11. A növendékek szülőinek polgári állását feltüntető felesleges táblázatra itt is rátalálunk. — Az I. osztályba 12, a II.-ba 20, a III.-ba 9 növendék járt. A IV. osztályt az 1907/8. tanév beálltával nyitják meg.

A tanulmányi előmenetelről összefoglaló statisztikai táblát nem közöl az értesítő, tehát csak a klaszifikációs táblázatok áttekintése után állapíthatjuk meg, hogy az I. osztálybeliek bámulatos előszeretettel viselkednek a 4-esek iránt; a II. osztálybeliek valamivel jobban vannak minősítve; a III. osztályosok pedig elég szép eredménnyel tanultak. A háromosztályban összesen négy, vagyis

sok itt tanyázó német és polyák jövevény is nagyobb részt vadászattal töltötte idejét. Ezeknek finom (?) izlésére vall, hogy a csigát különösen a német tisztek szekerészára vásárolták s valóságos rajongtak e ronda féreg élvezeteért. Ellenben a disznóhús kevésbé szerepelt náluk; igazság volt már akkor is, hogy a sódar, kolbász és szalona nem való a német hasába.

Rákóczi Ferenc építtette újjá 1693-ban a felvidéknek ma is legelsőrendű műmalmát, a nagysárosit, honnan az udvartartásához szükséges lisztet nyerték. Hogy kenyér dolgában sem volt valami kedvező a helyzet, a mai pékek nagyobb öröme fel van jegyezve, hogy egy zsemlyének 6 fillér volt az ára.

Dr. Bruckner följegyzései szerint egy véka szilvának 1 kor. 20 fillér volt az ára 1700-ban. A befőttek (lictarium és confectum) szintén sürün szerepelnek a fejedelmi ebédek étlapjain. — Érdekes, hogy az azóta hazánkban második kenyérré s főleg a felvidéken legelsőrendű ételmi cikké lett burgonyát akkor még nem ismerték. Drake Ferenc fontos közgaz-

osztályonként 1 és 1/2 nebuló hasalt el, ezek is tehetnek javító vizsgát.

A tanítás terén elért eme szép eredmény mindenestre csak a tantestület nagy buzgalma és szakértelmét dicséri.

A jövő tanévre szept. 2—4 napjain történnek a beiratások. Tandíj nagymihályiaknak 100, vidékieknek 60 korona. Ezenkívül beirás s egyéb díjak címén 6, a latin vagy francia nyelv tanításáért 20 korona fizetendő.

A különböző vizsgákra s egyéb szükséges tudnivalókra nézve az értesítő kimerítő felvilágosítást nyújt. — Közli — igen helyesen — a végzett tananyag részletes kimutatását, ugyancsak az 1907/8. tanéven használandó tankönyvek jegyzékét.

A tantestület 4 rendes tanítóból s két hitoktatóból állott.

Van az iskolának felügyelő bizottsága is, mely a helyi intelligencia vezérférfiaiból áll. Igaz hogy illet magán iskoláknál a törvény nem ismer és nem ir elő, de azért helyes, mert a község nagy anyagi áldozatokat hoz az iskola érdekében, tehát méltányos, hogy ellenőrző jogát is kellőleg érvényesítse. Nagymihály község évi 1000 koronával szubvencionálja e házagptóló iskolát. Sulyovszky István kir. tanácsos, Nagymihálynak ez igazi jövevénye pedig 2000 koronát adományozott az intézet céljaira.

Amily örömdetes eseményeket soroltunk fel eddig, éppen olyan rosszul esik nekünk is, hogy az Értesítő egyes közleményeire nézve nem egészen hízegő kritikával kell nyilatkoznunk.

„Az iskola alapításának története“, s „Mi a polgári iskola?“ továbbá „Adatok az 1906/7. iskolai év történetéhez“ című közlemények magyartalanságuk és gyatra irányukkal valóban bosszantók. Nagyon jó és tanulságos közlemény a „Művészeti foglalkozások a polgáriskolában“ című értekezés, melyben sajtóhibák is kisebb számmal fordulnak elő s amely méltó volna arra, hogy szaklapban és mentől tágabb körben legyen közzétéve.

Komikusnak mondható az értesítő 4. lapján foglalt eme kifejezés: „... a mi iskolánk s az állami polgári iskolák közt eltérés csak a tandíjakban van. Mig ott ugyanis a tandíj kisebb, itt „valamivel“ nagyobb.

Ezt ugyan eltalálta a közlemény írója. — Az állami iskolák 10 koronás és az 6 intézetük 100, illetve 60 koronás tandíja közt tényleg van „valami“ különbség.

Hiszen jól tudjuk, mily óriási anyagi differencia van egy magán és egy állami intézet közt. Minek tehát ilyenekkel a szót szaporítani?

Jól tenné az intézet tulajdonos,

dasági ténykedése még nem nyult el hazánkig, mert itt a burgonya csak 1760 után kezdett ismertté válni.

A pálinka már ez időben is divatos volt, de a fejedelmi háztartásban a bor vitte a főszerepet az italok közt s a nagysárosi hegyek hőven termették azon időben a szőlőt. Bezeg jóval lejjebb húzódott azóta ennek is a termővonala! Az eperjesi szőlőskertek termékeivel nagy kivitel kereskedelmet is üztek. A németek azonban már akkor is inkább a sört nyeltek. A pálinka meglehetősen jó áron kelt: 1698-ban egy meszelynek csekély 1 k. 80 f. volt az ára.

Legnagyobb kárt tettek az itt lézengő német tisztek a kártyázás meghonosításával. E silány szórakozást ők ültették át hozzánk, természetesen jól megkoppaszta vele a gavallér magyar urakat.

Sok érdekes dolgot jegyzett ki dr. Bruckner az eperjesi följegyzéséből, érdemes volna följegyzéseit mentől szélesebb körűleg ismertetni. Alkalmilag még visszatérünk azokra.

—cz.—f.

ha nemes hivatást teljesítő s jeles intézetének jövő tanévi értesítőjét nagyobb gonddal, illetve jobb magyarsággal állítaná majd össze.

HIREK.

— Egyházi hir. Inczinger Ferenc szinnai káplánt hasonmóságban Varannóra helyezte át a kassai püspök.

— A homonnai közkórház megvizsgálása. A m. kir. belügyminiszterium egyik kiküldött osztálytanácsosa a mult napokban alapos vizsgálatot tartott a homonnai közkórházban, hol egy a vagyonkezelés, mint az általános adminisztrációban példás rendet talált. A vizsgáló biztos teljes megelégedésének adott kifejezést a tapasztaltak felett a kórház igazgató főorvosa előtt.

— Desewffy Sándor püspök jubileuma. A csanádi egyházmegye agg főpásztora, Desewffy Sándor, ki a sárospataki plebániáról jutott a püspöki székre, aug. 9-ikén tartja aranyévfordulóját. Az érdemes főpásztor 50 éves áldozári jubileuma alkalmával egyházmegyéje fényes ünnepélyt rendez. Vármegyénkben is sokan üdvözlik az itt közszereplésben álló főpapot.

— A kassai ker. és iparkamara zemplénvármegyei munkássága. A kassai ker. és iparkamarának Dick Boldizsár kamarai alelnök elnöklésével megtartott ülése Zemplén vármegyét két közelebről érintő kérdéssel is foglalkozott ülése napirendjén. A kassai kamara tudvalevőleg, mint az ország gazdasági érdekeinek előmozdítására hivatott tényező állandóan felszinen tartja a kivándorlás hovatovább mind égetőbbé váltott kérdését, s foglalkozik a gyógyításra alkalmas eszközök kipuhatólásával és megállapításával. A kamara ezen munkájára bénítólag hatott azon körülmény, hogy nem állanak hiteles számadatok rendelkezésére, melyekből a kivándorlás mérve hitelesen megállapítható lenne. Evégből a közgyűlés határozatilag kimondta, hogy ezen adatok beküldése céljából megkeresi Zemplén vármegye alispánját. A közgyűlés kimondta továbbá a titkári előadónak indokolt előterjesztésére, hogy a varannói ker. betegsegélyző pénztár létesítését nem pártolja s ily értelemben fogja informálni Zemplén vármegye alispáni hivatalát is. A kamarai iroda jelentése szintén tükrét nyújtja annak, hogy a kassai kamara több felterjesztést, megkeresést, átiratot intézett egyes hatóságokhoz olyan ügyekben, melyek Zemplén vármegye ipari és kereskedelmi érdekeivel szoros kapcsolatban vannak.

— Próbaszónoklat. A helybeli ágostai hitvallású evangélikus egyház lelkészi állására kijelölt pályázók közül Domján Elek fancesali lelkész vasárnap, augusztus 11-én délelőtt 10 órakor próbaszónoklatot tart az evangélikus templomban.

— Micssey F. György társulatának új tagjai. Micssey F. György színgazgató most fátad azon, hogy társulatát az őszi színházi szezonra újjászervezze, megerősítse. Legutóbb is két új pótoló helyre az által, hogy új szerződéseket révén betöltötte a soubrette primadonna, Reviczki Rózsi elszerződésével megürit helyét, valamint a szerződett szerelmes színészt is, kinek helye valójában nem is volt megfelelően betöltve a társulatnál. A jövő évad soubrette színésznője Raitz Irén lesz, ki a Rákosi Szidi színésziskolájának végzett növendéke s most első ízben szerződik társulathoz. A szerelmes színészi szerepkörre Micssey F. György Fodor Oskárt, a szabadkai társulat jövevény színészt szerződtette, kit szép hír előz meg. A szerződéseket előreláthatólag emelni fogják a társulat névóját, de — reméljük, hogy ez még nem minden. Egy jó tenorista szerződése volna a legelső dolog.

— Nyári táncmultságok Sátoraljauhelyben. Folyó hó 4-én Sátoraljauhelyben két táncmultság zajlott le. A sátoraljauhelyi „Függetlenségi Kör“ özv. Kovacsics Ignátné „Színház kert“-jében tartotta meg sikerült nyári táncmultságát, mely ugy anyagi mint erkölcsi tekintetben sikerültnek mondható. A multság, mely a hajnali órákig tartott s a legvidámabb kedélyhangulatban folyt le, megjelent dr. Buza Barna, a sátoraljauhelyi kerület orszgy. képviselője is. — A másik nyárimultság ugyancsak folyó hó 4-én zajlott le a „Nyul“ kerthelyiségében. Ezt a vasuti munkások orsz. szövetségének sátoraljauhelyi csoportja rendezte s nem kevésbé sikerült. Véleményünk szerint mind a két táncmultság népesebb és látogatottabb lett volna, ha a multságok rendezősegi gondoskodtak volna, hogy a két multság ne egy napon s egy időben tartassék meg. A siker azonban így is közepesen felül álló, mit nagyrésben az is előidézett, hogy a multságoknak állandóan tartós, szép idő kedvezett.

— Új ipartársulat alakítása. A felsővidéki vármegyékben, mintegy 25 kéményseprő mester gyűlt össze Sátoraljauhelyben f. hó 4-én délelőtt közgyűlésre, mely alkalommal határozatilag kimondták, hogy a környékbeli 15 vármegye kéményseprő iparosainak bevonásával legközelebb nagygyűlést tartanak, melyen megalkotják a felsővidéki kéményseprő mesterek ipartársulatát. Ezenkívül memorandumot fogadott el a közgyűlés, melyben a kéményseprésre és tűzrendészetre vonatkozó vármegyei szabályrendelet módosítását kéri. A memorandum legközelebb nyújtja be a főispánhoz a Kóvári András, Kaposy Géza és Demjén István személyében megválasztott küldöttök. A memorandum tűzrendészeti szempontból sok üdvös dolgot tartalmaz.

— Gondnokság alá helyezés. A sátoraljauhelyi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Boros Jánosné született Bodnár Terézia meggyasói lakost elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

— Tüz Lukán. F. hó 5-én éjjel Lukán kigyuladt Szabó János lakóháza. A náddal fedett házak mellette egymásután gyultak ki és a tűz fénye messze bevilágította a tájékat. Leégett hat ház és a melléképületek. Klein Lajos mészáros óljában két szarvas jószág, egy tehén és üsző már-már bennégett, kinos bögésük Blanár Lajos postai faluzó levélhordót annyira meghatotta, hogy meztláb, ahogy az ágyból kiugrott, az égő zsaratnokon keresztül berohant és kimentette a szegény, fuladozó állatokat. Ő maga is nagy veszélyben forgott. A derék fiu méltó atyjához, Blanár Mihály lukai lakoshoz, aki katona korában egy a folyó által elragadott kisdedit zajtó jégtáblák közt uszva bölcsőtől partra hozott és megmentett. Ofelégétől e tettéért koronás ezüst érdemkeresztje van. Az épületek biztosítva voltak; a kár így is nagy. A parókiát megmentették. — Mint lapunknak írják, két egymást követő napon, aug. 3-án és 4-én vörös kakas rémitgette a kistokaji lakosokat is, mely alkalommal három lakóház melléképületeivel együtt elhamvadt. A tűz okát gyujtogatásra vezetik vissza. E gyanu azonban elfogadható alappal még nem bir.

— Vásáráthelyezés. A kereskedelemügyi m. kir. miniszterium megengedte, hogy a Tarcal községben eddig aug. 4-ikét és november 10-ikét követő hétfőre engedélyezett országos vásárok ezentul állandóan egy héttel később, vagyis mindig az aug. 11. és nov. hó 17-ik napjait követő hétfői napokon tartassanak meg.

— **A Tiszába fult.** Dolher István tokaji kocsis e napokban a Tiszára ment lovait itatni. A vízben Dolher a ló levette hátáról s a szegény embert az ár elragadta. Halála özvegyét és két apró áróját fosztotta meg a kenyérkeresőtől.

— **Aratóünnepély** Legyesbényén. Igen szép ünnepély folyt le a napokban Zalay Andor legyesbényei birtokán. Az aratás bevégeződven, az aratók — ősi szokás szerint — a vasárnapi istentisztelet után dalolva, cigányzene kísérete mellett egy remek buzakoszorú hoztak a kastély udvarára, ahol öreg Orosz János kepésgazda, ki már negyven év óta szolgálja az uraságot, keresetlen, de szívből fakadt, meleg szavakban üdvözölte Zalay Andort, a földesurat és családját. A földesur szívélyes szavakban adott kifejezést ama meleg szeretetnek, amely őt munkáshoz fűzi. Ezután az ottani kath. káplán és Kun Zoltán bekecsi ref. lelkész szóltak az aratókhoz, buzdítva őket továbbra is kenyéradójuk iránt érzett szeretetük ápolására. A maga egyszerűségében is megkapó eme ünnepélyből önkéntelenül is leszűrődik a tanulság, hogy ahol a viszony ily bensőséges gazda és eseléd között, ott meddő talajra lelnek a békétlen izgatók.

— **Meglopták álmanban.** Vigan volt egy helybeli vendéglőben Kendich Béla iparos. Mivel pedig minden mulatság csak úgy sikerül, ha berugás a vége: Kendich Béla bőven élvezte az italokat és csakhamar mámoros állapotban keresett a kimerültség után pihenőt. Az álom nagyon édes volt, de annál keserűbb az ébredés. Mert akkor észrevette, hogy 80 korona pénzt, amíg aludt, a zsebéből valaki ellopta. Csak egy ember volt rajta kívül a helyiségben, a gyanu tehát az ellen irányul. A rendőrség a nyomozást megindította.

— **A rendőrkapitányság július havi tevékenysége.** A személy és vagyonbiztonság általában kielégítő volt. Nagyobb bűneset, vagy vétség nem történt. Lopás vétsége 18, lopás büntette 7, egyéb bűneset vagy vétség 13 esetben fordult elő. Mint a közbiztonságra veszélyes egyén eltoloncoltatott és kiutasított 10. Amerikába kivándorolt 12 egyén. Vissza nem tért egy sem. Tűz két esetben fordult elő. Mind a kettő jelentéktelen volt. Kőbor cigányok nem garázdálkodtak. Zugiskolák nem fedezték fel. Mint közlekedési akadályt megemlítjük, hogy a Felsőszőlőm-kán nagyobb mérvű partszakadás van, amelynek helyreállítása iránt eddig, dacára annak, hogy e tárgyban már egyszer előterjesztést illetve jelentést tettett a Tanácsnak, semmi intézkedés nem történt. Az egyesületek működése ellen kifogás fel nem merült. Kivéven a helybeli önkéntes tűzoltó egyesület, amely hivatásának többé meg nem felelven, feloszlata iránt a tűzrendészeti kormányrendelet 22. §-a értelmében az intézkedések megtétele. Beérkezett összesen 1138 ügydarab. Ebből rendőrkapitány 206 darabot kapott, elintézt 253, elintézetlen 3. Rendőrkapitány 262 darabot kapott, elintézt 245, elintézetlen 17. Rendőrbiztos 440 darabot kapott. Elintézt 412, elintézetlen 28. Rendőrtollnok 230 darabot kapott, elintézt 222, elintézetlen 8.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** Az Olaszliszka 1907. évi július hó 30-ik napján történt tűzvész által károsultak javára befolyt, illetve adakoztak: 1907. május 30-án Nagy Barna 100 kor., Kállay Manó 10 koronát. Julius 20-án a belügyminiszterium 300 koronát. Összesen: 410 korona. Kiadás. 1907. máj. 30-án kiosztott a tűzkárosultak között

110 kor. július 20-án ugyanazoknak 300 korona. Összesen 410 azaz négy-száztíz korona. Miután pedig a segélyben részesített tűzkárosultak valamennyien a szegény napszámos osztályhoz tartozó oly egyének voltak, akiket az ideai árvíz lakásukból kiszorulva épületeiket alulról az árvíz, felülről a tűz pusztította el, a segélynyomoraik enyhítésére nagy jótéteményül szolgál, az „Ó“ nevűekben a községi előljáróság, Mecner Gyula főispánnak, valamint Nagy Barna és Kállay Manónak, mint akik részint a belügyminisztertől a segélyt kieszikölték, részint saját adományaikból könyörültek meg a szerencsétleneken, ez uttal a leghálásabb köszönetét nyilvánítja. Olaszliszka, 1907. évi július hó 29-ik napján. A községi előljáróság, Nagy Kálmán, bíró.

— **Ki akar méhészt lenni?** A földmívelésügyi m. kir. miniszter a gödöllői állami méhészeti uradalomban f. évi szept. 15-től kezdődőleg két éves méhésztanfolyamra hat növendéket vesz föl e szakmában való alapos kiképzés céljából. Pályázhatnak elemi IV. osztályt végzett, 16—35 év közötti egyének, kik e pálya iránt előszeretettel viselkednek. Kérvények aug. 15-ig nyújtandók be a miniszteriumhoz. Bővebb felvilágosítás bármely vármegyei gazdasági egyesület vezetőségénél nyerhető.

— **Rendőri hírek.** Ellopott csomag. Folyó hó 3-án délután 4 órakor Bécsből Nagymihály rendeltetésel ide érkezett és az itteni állomáson kirakott 9 csomag kézműárú közül 1 csomagot ismeretlen tettes ellopott. A csomagban 60 darab selemkendő volt. Nyomozás folyik. — **Verekedő munkások.** Váradi András, Tódor János és Stefán József munkások összeverekedtek vasárnap a Csillag körmezőben. Stefán József szenvedett súlyosabb sérüléseket a verekedés közben. — **Megszökött tolvaj.** Klein Antal borfü kárára ismeretlen tettes egy 50 korona értékű aranyláncot ellopott. Gyanúsított pincér társa elszökött. A rendőrség körözést bocsátott ki ellene.

— **Magyar Otthon.** Tisztelt olvasóink becses figyelmébe ajánljuk a Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 30. sz. alatt levő Magyar Otthon Penziót. Mérsékelt árban elegánsan butorozott, különbejárta szobákat lehet ott bérelni s esetleg teljes ellátás is kapható. Csoportos jelentkezőknek megfelelő kedvezmény. — Szigoruan családi otthon.

Telefon-számunk: 42.

IRODALOM.

Siketnémák áll. intézetének értesítője. A siketnémák budapesti áll. intézetének 1906—7. tanévi értesítője Klis Lajos szerkesztésében 8 nyomtatott ivnyi tartalommal jelent meg. A lefolyt tinnében 10 osztályba sorozottan 130 növendéke volt az intézetnek, akik közül 68-an eltartási-, 16-an pedig villamos vasuti segélyben részesültek. A következők részben az intézet javára befolyt adományok és hagyományok nyugtáztatnak. A VI. részben pedig az intézet újabb felszerelési tárgyairól ad számot. A VII. részben megtudjuk, hogy az intézetben történik gyógy. pedagógiai tanárok képzése is. — Ez a rész közli a felvételi szabályzatot s a felvétel körül követendő eljárást is, mely szerint siketnémák az intézetébe nemre, vallásra és nemzetiségre való tekintet nélkül minden 7—10 éves koru siketnéma gyermek díjtalanul felvétetik és a szegénysorsuak eltartási segélyben is részesülnek. A siketnéma gyermekek szülői számára megírt tanácsok és a jövő tanévi beiratásokra vonatkozó tájékoztató írja le a gazdag tartalmu értesítőt, a melyet az érdeklődőknek díjtalanul

küld meg az intézet. (Budapesten, VIII., Mosonyi u. 8. sz.)

„Pulykatenyésztés“ cím alatt most hagyta el a sajtót Hreblay Emil, állattenyésztési m. kir. felügyelő második és teljesen átdolgozott munkája. Ezen újabb mű ismételt jele annak, hogy nálunk a baromfitenyésztés iránti érdeklődés országszerte fokozódik s a tenyésztő közönség tanulni és tájékozódni óhajt. Hreblay munkái egymás után jelennek meg s a fő előnyük az, hogy Darányi miniszter által 10 évvel ezelőtt meghatározott baromfi köztenyésztési irányzatnak hű tolmácsolói s így azt lehet mondani, hogy Hreblay munkái által tanít és neveli a tenyésztőket azon hasznos és jövedelmező baromfitenyésztési irányzat követésére, amelyből nemcsak egyeseknek, de az egész nemzetnek egyetemlegesen van haszna. Az új munka igen sikerült és kapható a szerkesztőnél (Budapest, Városliget, M. kir. Mezőgazdasági Muzeumban) 3 kor. 20 fillér. Ajánljuk e munkát az érdeklődőknek megszerzésre.

TANÜGY.

— **Kinevezések.** A kultuszminiszter Mórincz Endre és Mincsik Mária perbenyiki elemi iskolai tanítót és tanítónőt az ottani állami elemi népiskolához rendes tanítókká illetőleg tanítónőkké nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A vall. és közokt. m. kir. miniszter Mamaráth Gizella tiszakarádi állami óvónőt saját kérelmére a magyarszovátai állami óvodához helyezte át.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Vasuti díjvisszatérítések revíziója. A gyors és teheráru küldemények díjtöbbletének kifizetése. A magyar vasutak igazgatóságai a felek által feladott gyors- és teheráru küldemények díjzabása alkalmából felmerült oly számítási hibáknál, a melyek a vasut kárára történtek a díjkülbözetet póstai megbízás utján hajtották be. Nem tételt intézkedés arra nézve, hogy oly alkalmakkor, a midőn ily számítási hibák folytán nem a vasut igazgatóság, hanem a feladó fél károsodott, a külbözet a fél részére megküldessék. Az országban magánvállalatok foglalkoztak ezen díjkülbözeteknek a feladók képviselőiben való felvételével. — Ezen anomálián vétek segíteni a magyar, osztrák és bosnyák vasut igazgatóságok, a midőn az üzletszabályzat 61 §-hoz az alábbi pótlást fűzték. 1. A rovatlapok felülvizsgálásánál gyors és teheráraküldeményeket illetőleg talált díjtöbbleteket (tulfizetések), a melyek számítási hibákból, a díjzabások helytelen alkalmazásából, vagy helytelen suly alapul vételéből keletkeztek a felülvizsgálás megejtése után az állomásokkal azonnal közöltetnek. Az állomások kötelessége az igényjogosultakat a vasut költségén haladéktalanul értesíteni. 2. A közölt túlfizetések fenállónak csak úgy ismertetnek el, ha a felek részéről, a fuvardíj lefizetésének napjától számítandó legfeljebb egy évi időközön belül bemutatandó bizonyító okmányokkal beigazoltatik, hogy túlfizetés tényleg fenforog. — Célszerű, ha a felek ezen túlfizetés iránti igényüket nem magánál a vasut igazgatóságnál, hanem azon állomáson, ameyiken a befizetés történt jelentésük be. A további intézkedések a díjvissztérítési igények bejelentésénél követendő eljárásra vonatkoznak. A közölt díjzabályzatpótlás a feladót sok felesleges kiadástól és zaklatástól menti fel.

NYILT TÉR.*)

Iroda áthelyezés!

Ezennel van szerencsém üzletfeleimet és ismerőseimet értesíteni, miszerint 25 év óta fennálló

hirdetési irodámat augusztus hó 1-én Budapest, VII., Károly-körút 13. I. em.

helyeztem át. — Kitünő tisztelettel **Eckstein (Elek) Bernát** hirdetési irodája Budapest, VII., Károly-körút 13. I. em. Telefon 36—24.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

H. Gy. Tallya. Nagyobb gondal kelene kidolgozni, akkor talán közölhető lenne. Ignotus. Névtelen levelekre nem válaszolunk.

G. J. Helyben. A verset megkaptuk, de arról, hogy azt közre is adjuk — szó sem lehet.

P. B. Debrecen. Szives értesítéseit nagyon köszönjük, de azok a mi helyérdekeinktől annyira távol állanak, hogy igen szeliden szólva: haszonvehetetlenek. Elvégre is nekünk teljesen mindegy, ha Krixantus Svezotár felakasztja-e magát vagy Ausztráliába rándul ki. Ha uraságod mindenképen akar újságnak írni: írjon egy jó vezércikket vagy tárcát. Erre azt felelnék a debreceni szólásmód szerint, hogy: ez már beszéd komám!

N. Tokaj. Az ilyen versek:

Fent volt
A hold
Es ő
Szép volt,

már lejártak magukat.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Éhlerth Gyula.

HIRDETÉSEK.

Rétes almát,

csemege körtét, ringló-szilvát, töltethető zöldpaprikát, zöld fejes kukoriczát, görög-, turkesztán- és ananász dinnyét postakosaranként szállít

Szabó Géza

gyümölcskivitele
Csongrád.

20,000 donga

első osztályu, kemény hegyi tölgyfából, gönczi hordóknak (130—150 literre) való jutányos áron eladó.

Ugyanott egy öt lóerejű, Laurin és Klement-féle gyártmányu, teljesen jó karban levő, 3 kerekű, 3 személy részére berendezett **motorcykli** igen olcsón eladó.

Megtekinthetők és bővebb információk szerezhetők Szerencsen

Simon Józsefnél.

402. vhtó szám.
1907.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a szerencsi kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság, 1906. évi 3222., 3223., 3224., 3225., 3226., 3227., 3267/Tkv. számú végzése következtében Miskolci Takarékpénztár és csatlakozott társai javára, dr. Szabó József és társai ellen 1906. évi október hóban foganatosított és zár alá vett szőlőkben az 1906. évi függő termésből beszedett borok Tállyán, a helyszínén 1907. évi augusztus hó 12-én és a következő napokon d. e. 10 órakor nyilvános árverésen eladatnak.

Kelt Szerencs, 1907. évi július hó 29. napján.

Markovits Sándor Sámuel,
kir. bir. végrehajtó.

Tanuló
hetfizetéssel felvétetik a
„Zemplén“
könyvnyomdájában.

Felsőmagyarország fő-
városában, a főtéren sarok
czukrászda, visszavonulás
miatt eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

A t. közönség tudomására.

Tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy üzletemben — mely e téren uttörő volt — mindennemű hus, szalonna és zsirt vevőim kényelmére készletben tartok; a folyton emelkedő husárakkal szemben pedig abban a helyzetben vagyok, hogy husárúimat a következő előnyös árakban szolgálhatom ki:

Marha hus árai: (kilogrammokban)

Első minőségű pecsenye hus	72 kr.
II. minőségű pecsenye hus	66 kr.
I. minőségű főzni való hus	64 kr.
II. minőségű szapora osztani való hus (nagyobb számú családoknál igen alkalmas)	60 kr.

Sertés hus árai:

minőség szerint	52 krtól 72 krig.
-----------------	-------------------

Borju hus árai:

I. minőségű	68 kr.
II. minőségű	64 kr.

Olvasztott szín-zsír:

1 kilogramm	86 kr.
II. rendű zsír kiloja	72 kr.

Tabla szalonna.

1 kilogramm	76 kr.
1 kilogramm füstölt vagy paprikás	86 kr.

Sátoraljaujhely, 1907. július 31.

Kiváló tisztelettel

Bolgáry

mészáros és hentes
a róm. kath. templom mellett.

Az elszámolás megkönnyítése vegett kérem az utalványra vásárló vevőimet, hogy a kívánt hus minőségét és árát az utalványon jelezni sziveskedjék.

6220/1907. tk. sz.

Hirdetmény.

Sátoraljaujhely r. t. város
telekkönyvi betétei az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikk értelmében elkészítettén és a nyilvánosságnak átadatván, ez az az a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t.-cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely teherátvitellenek az 1886. XXIX. t.-cikk 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t.-cikk 15. §-a alapján való mellőzését megátadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1908. évi február hó 15. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1908. évi február hó 15. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1908. év február hó 15. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő

elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Sátoraljaujhelyben a kir. törvényszék telekkönyvi hatóságnál 1907. évi július hó 3-án.

Keresztessy,
kir. tvszéki bíró.

Tanuló

felvétetik

Alexander Vilmos

könyvkereskedésében

Sátoraljaujhely.

V. 84/4—1907. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bir. kiküldött mint végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy Heider Antal nyiregyházi lakos végrehajthatónak, Fesztory Gyula pósa és Steiner Gyula alsógyertyáni lakos végrehajtást szenvedettek elleni 150 kor. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében végrehajtást szenvedetteknek lefoglalt s 398 kor. és 1760 koronára becsült több rendbeli szobabutorok, lovak, kocsis stb. álló ingóságok nyilvános birói árverésen eladatnak s árverési határidőül 1907. évi augusztus hó 16-ik napjának d. u. 2—3 órája Pósa és Alsógyertyán községekbe, végrehajtást szenvedettek lakásához kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy ezen az árverésen a lefoglalt tárgyak készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Varannón, 1907. évi aug. hó 1-én.

Sztankó László,
kir. jb. irtok,
mint birói kiküldött.

Sátoraljaujhelyi ker. munkásbiztosító pénztár.

89/1907. sz.

Értesítés.

Az 1907. évi XIX. t.-cz.-nek 1907. évi július hó 1-én történt életbelépése és az 57734/1907. sz. magas intézvény értelmében a közgyűlési kiküldötteknek paritásos alapra leendő kiegészítését határoztuk el.

E célból az eddig 1/3-rész arányban képviselt munkaadók közül lesznek a közgyűlési kiküldöttek választandók.

Választandó tehát Sátoraljaujhelyen 8, Királyhalmeczen 5, Sárospatakon 2, Tolcsván 1, Tarczalon 1, Mádon 3, Szerencsen 5, Tokajon 5, Erdőbényén 2, Bodrog-Keresztúron 2 és Tállyán 2 munkaadó kiküldött.

A választás határnapját az illetékes I. foku iparhatóság tűzi ki.

Választói joggal csupán azon munkaadó bir, kinek bejelentett alkalmazottja van.

Sátoraljaujhely, 1907. július hó.

A kerületi munkásbiztosító pénztár.